

OSNOVNI SUD U CETINJU, kao prvostepeni parnični po sudiji Vojislavki Vuković, u pravnoj stvari tužioca Radovana Džakovića iz Budve; ul. "22 novembra", br. 7., protiv tuženih 1. Danijele Jovičević iz Cetinja – naselje "Gipos", bb., i 2. D.O.O. Daily press, List "Vijesti" – Podgorica; ul. "Bulevar revolucije", br.11; koje zastupa punomoćnik Saša Vujačić, advokat iz Podgorice, a ovog zamjenjuje Radmila Radojičić, advokatski pripravnik iz Podgorice, radi naknade štete vr. sp. 1,00 euro, nakon glavne javne rasprave održane dana 25.05.2011. godine, u prisustvu tužioca, prvotužene i punomoćnika tuženih, dana 21.06.2011. godine, donio je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca koji glasi:
„Obavezuju se tuženi da u nezavisnom listu „Vijesti“ objave pravosnažnu presudu i na ime naknade štete isplate iznos od 1,00 eura“.

OBAVEZUJE SE tužilac da tuženima na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 450,00 eura, u roku od 15 dana od pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac je u tužbi i riječi na raspravi u bitnom naveo da je prvotužena Danijela Jovičević u nezavisnom dnevniku „Vijesti“ dana 30.05.2010. godine, objavila članak „Filermosa ujedinila Mitropoliju i CPC“, da je u pomenutom članku prvotužena objavila nekoliko netačnosti, a posebno da je „poslanik DPS-a i odbornik u Cetinjskom parlamentu Aleksandar Boganović inicijator projekta "valorizacije Filermose“. Dalje je istakao da je on na brojnim istupima kojima je prisustvovala novinarka Jovičević, već godinama isticao potrebu valorizacije ikone Filermose, kao i još dvije Hrišćanske relikvije, a da ikoni nije mjesto u Muzeju, te ukazivao na potrebu njihove valorizacije. Takođe, ističe da je znajući navike nekih kvazi Cetinjana zaštitio ovu ideju kod autorske agencije Crne Gore u Herceg Novom 02. 07. 2007. godine, tako da je onemogućio seljenje ikone iz Cetinja, budući da je Podgorica spremala zgradu za njeno preseljenje u njen grad. Posebno je istakao da je dana 31.05.2010. godine, upozorio dnevni list „Vijesti“ i preko nevladine organizacije čiji je on predsjednik, tražio da drugotuženi objavi reagovanje, na naprijed navedeni tekst, o čemu se on oglašio.

U konačnom izjašnjenju predložio je da sud usvoji tužbeni zahtjev na način što će obavezati tužene da u nezavisnom listu „Vijesti“ objave pravosnažnu presudu i na ime naknade štete isplate iznos od 1,00 eura . Tražio je troškove postupka na ime takse na tužbu i odluku suda.

U odgovoru na tužbu i riječi na raspravi, prvotuženi i drugotuženi su preko svog punomoćnika u cjelosti sporili navode iz tužbe. Istakli su prigovor nedostatka aktivne legitimacije. Takođe, su istakli da je tužilac kao razlog za podnošenje tužbe naveo objavu članka „Filermosa ujedinila Mitropoliju i CPC“ u dnevnom listu „Vijesti“ od 30.05.2010. godine, u kojem se čak ni na jednom mjestu ne pominje ime i prezime tužioca, niti se iz sadržine članka isti može dovesti u bilo kakvu vezu sa ovim tekstom, jer samim uvidom u novinarski tekst se može utvrditi da je istim na jasan i nedvosmislen način čitaocima ukazano da se radi o kazivanju Aleksandra Bogdanovića, bez iznošenja ikakvih dodatnih zaključaka, stavova ili tvrdnji, sa kojih razloga su tuženi opravdano odbili kao neosnovan zahtjev tužioca, za objavu njegovog reagovanja na članak u kojem se ime tužioca ne pominje.

U konačnom izjašnjenju predložili su da se tužbeni zahtjev odbije kao neosnov. Tražili su troškove postupka na ime sastava odgovora na tužbu i pristupa na 3 održana ročišta.

Sud je na glavnoj raspravi izveo dokaze: čitanjem teksta objavljenom u dnevnom listu „Vijesti“ od 30.05.2010. godine, izvod iz intervjua koji je tužilac dao „Glasu Prijestonice“, avgusta 2000 godine, prijave za registraciju autorskih djela od 02.07.2007 godine, podnijeta autororskoj agenciji Herceg Novog, izjave gradonačelnika Podgorice sa skupa na Cetinju od maja mjeseca 2009. godine, o predlaganju stavljanja starog jezgra Cetinja pod zaštitom UNESCO-a, teksta pod nazivom „Relikvija atrakcija“ objavljen na VEB stranici dnevnog lista „Pobjeda“ dana 03.11.2005.godine, teksta pod nazivom „Prva dimenzija duhovnosti“ objavljen na VEB stranici dnevnog lista „Pobjeda“ dana 24.07.2010.godine, članka Radio Televizije Crne Gore objavljen dana 23.07.2010.godine, na VEB stranici RTVCG pod nazivom „Filermosa ipak u pećini“, strana 2. 3. 4. 5. i 6. Biltena Ministarstva turizma RCG i Turističke organizacije Crne Gore br. 47 od novembra mjeseca 2005. godine, izvoda iz Registra autorskih prava broj 01-96-36 od 03.07.2007.godine, Autorske agencije Crne Gore D.O.O. „Herceg Novi“, saslušanjem tužioca i prvotužene u svojstvu parnične stranke.

Iz teksta objavljenom u dnevnom listu „Vijesti“ od 30.05.2010.godine, proizilazi da je poslanik DPS-a i odbornika u Cetinjskom parlamentu Aleksandar Bogdanović, koji je inicijator projekta valorizacije Filermose rekao „ da ne želi više da posjeća na profesionalan odnos kojim su

se rukovodili prilikom izrade projektnog plana za adaptaciju pećine i činjenicu da će ona biti isključivo u vlasništvu Države, te da se postavlja nekoliko pitanja da li neko treba da bude protiv razvoja grada i razvojnih projekata, protiv investicija i novih ulaganja, posebno kada je Cetinje u teškom socio-ekonomskom stanju i da li ima jedan, ama baš jedan argument kojim ne treba podržati ovaj projekat“.

Iz intervjuja tužioca objavljenog u „Glasu Prijestonice“, avgusta mjeseca 2000 godine proizilazi da je tužilac u navedenom intervju izjavio između ostalog „da je mišljenja da ikoni Bogorodice Filermore nije mjesto u Muzeju već u crkvi, te da neki smatraju da bi Bogorodica Filermosa bacila u zasjenak neke druge čudotvorne ikone“.

Iz prijave za registraciju autorskih djela od 02.07.2007. godine, podnijete od strane tužioca Autorskoj agenciji Crne Gore „Herceg Novi“, utvrđuje se da je tužilac tražio registraciju autorskog djela prema sledećim podacima: autor tužilac; naziv djela Hram hrišćanskog pomirenja na Cetinju, u kome bi se nalazile tri hrišćanske relikvije; Ruka Jovana Krstitelja, Čestica časnog Krsta i ikone Filermore.

Iz teksta objavljenog u dnevnom listu „Pobjeda“ od 03.11.2009. godine, pod naslovom „Relikvija atrakcija“, proizilazi da je realizacija projekta Turističke valorizacije ikone Bogorice Filermore otpočela krajem 2003. godine, na osnovu dokumenta strategije razvoja turizma Crne Gore – „Master plan“, te da su nosioci tog projekta Ministarstvo turizma RCG i Turistička organizacija Crne Gore, koji su od tada preuzeli brojne aktivnosti.

Iz teksta objavljenog u dnevnom listu „Pobjeda“ od 24.07.2010. godine, utvrđuje se da je preliminarni projekat valorizacije pećine u kojoj će biti izmještena ikona Bogorodice Filermore, prezentovan na Cetinju, da bi ikona Filermosa koja je sada smještena u specijalizovanoj Kapeli u Narodnom muzeju na Cetinju, prema tom projektu trebalo da bude smještena u Cetinjsku pećinu, koja se nalazi u neposrednoj blizini Cetinjskog manastira, Biljarde i Dvora Kralja Nikole, te da je koordinator projekta savjetnik predsjednika Filipa Vujanovića i odbornik DPS-a u parlamentu Prijestonice Aleksandar Bogdanović.

Iz članka Radio Televizije Crne Gore objavljen na VEB stanici RT CG od 23.07.2010. godine, pod nazivom „Filermosa ipak u pećini“, proizilazi da je preliminarni projekat valorizacije pećine u koju će biti izmještena ikona Bogorodice Filermore, prezentovane na Cetinju, da je ikona Filermosa koja je smještena u specijalizovanoj kapeli u Narodnom muzeju na Cetinju, prema navedenom projektu, trebala da bude izmještena u Cetinjsku pećinu, koja se nalazi u neposrednoj blizini Cetinjskog manastira, Biljarde i Dvora Kralja Nikole, te da je Aleksandar Bogdanović koordinator

projekta, da on za Cetinje predstavlja vraćanje dimenzije duhovnosti i posvećenosti koja ima međunarodni značaj, kao i da taj projekat predstavlja grad u centar duhovnog putovanja, koje posjeća na putovanje svete ikone, vjekovima i da je to posebno mjesto za okupljanje, susrete i zajedništvo, koje definiše svoj identitet na osnovu zajedničke i višeznačne istorije.

Iz Biltena Ministarstva turizma RCG i Turističke organizacije Crne Gore strana 3. pod naslovom „turistička valorizacija ikone Bogorodice Filermose“, proizilazi da su nosioci projekta „Turističke valorizacije ikone Bogorodice Filermose“, Ministarstvo turizma Crne Gore, Turistička organizacija Crne Gore i Narodni muzej Crne Gore, a da je dio realizacije segmenta razvoja kulturnog turizma u skladu sa Master planom. Dalje proizilazi da su predstavnici Turističke organizacije Crne Gore i direktor Narodnog muzeja Crne Gore Petar Čuković, održali tim povodom pres konferenciju 03.11. u Republičkom Press centru u Podgorici, na kojoj je promovisan višejezični CD, sa kratkim promotivnim filmom o ikoni pod nazivom „Čudesni put ikone Bogorodice Filermose“ u trajanju od 19 minuta, koji je titlovan na ruski, engleski, njemački i italijanski jezik.

Iz izvoda iz registra autorskih djela Herceg Novi, proizilazi da nosilac moralnog imovinskog prava autorskog djela „Hram Hrišćanskog pomirenja“ na Cetinju u kom bi se nalazile tri hrišćanske relikvije ; Ruka Jovana Krstitelja, Čestica časnog Krsta i ikona Filermosa, koji bi služio ne samo hrišćanima nego svim ljudima za dijalog i toleranciju, Radovan Džaković ovdje tužilac.

Tužilac je u svojstvu partične stranke izjavio da je suština predmetnog spora da tekst objavljen u dnevnom listu „Vijesti“ od 30.05.2010.godine nije istinit, jer se tvorcem ideje "Valorizacije Filermose", ne može smatrati poslanik DPS-a i odbornik u Cetinjskom parlamentu Aleksandar Bogdanović, iz razloga što je on, ovdje tužilac u avgustu mjesecu 2000. godine naznačio da ikoni nije mjesto u Muzeju, već da ima posebni tretman i da u interesu turizma i razvoja Cetinja treba da bude sagrađen poseban hram.

Prvotuzena Jovičević Danijela je u svojstvu partične stranke navela da nije tačno da je povrijeđeno autorsko pravo tužioca time što je u spornom tekstu navela da je Aleksandar Bogdanović tvorac ideje „valorizacije ikone Filermose“ jer se iz samog teksta može utvrditi da se on spominje kao inicijator, što je ona prenijela prilikom izvještavanja sa lokalnog parlamenta, da tužilac nije prisustvovao na sjednici lokalnog parlamenta, tako da ga nije mogla ni pomenuti, da je tužilac zaštitio kao autorsko djelo „Hram Hrišćanskog pomirenja“, a ne „valorizaciju ikone Filermose“, što potvrđuje činjenicu da autorsko djelo tužioca ni na koji način nije moglo biti

povrijeđeno. Posebno je istakla da ako je tužilac zaštitio tri Hrišćanske relikvije, to ne znači da više niko nikada ne može da ih spomene, iz razloga što se radi o Hrišćanskim relikvijama, a tužilac nije vlasnik tih Hrišćanskih relikvija, već Država Crna Gora.

Sud je cijenio provedene dokaze svaki posebno i sve zajedno, savjesno i brižljivo, shodno odredbi člana 9., ZPP-a, pa je našao da je tužbeni zahtjev neosnovan.

Kako tužilac smatra da su tuženi spornim tekstom objavili nekoliko netačnosti i na taj način povrijedili njegovo autorsko pravo, sud je našao da je istaknuti prigovor nedostatka aktivne legitimacije neosnovan, budući da je članom 5 stav 1 Zakona o sudovima ("Sl.list RCG", broj 5/02), propisano da svako ima pravo da se obrati sudu radi ostvarivanja svojih prava.

Među strankama nije sporno da je u dnevnom listu „Vijesti“ dana 30.05.2010. godine, objavljen tekst pod nazivom „ valorizacija ikone Filermose“ u kojem se između ostalog navodi da je poslanik DPS-a i odbornik u Cetinjskom parlamentu Aleksandar Bogdanović, inicijator projekta „valorizacije Filermose“ koji je rekao „da ne želi više da posjeća na profesionalan odnos kojim su se rukovodili prilikom izrade projektnog plana, za adaptaciju pećine i činjenicu da će ona biti isključivo u vlasništvu Države“.

Među strankama su sporna pravna pitanja da li su objavljivanjem naprijed navedenog teksta tuženi povrijedili autorsko pravo tužioca.

Odredbom člana 177. Zakona o autorskim i srodnim pravima („Sl.list Srbije i Crne Gore“, broj 61/04), je propisano da nosilac autorskog prava interpretator, proizvođač fonograma, proizvođač videograma, proizvođač emisije, proizvođač baze podataka i sticalac isključivih ovlašćenja na autorska i srodna prava, može tužbom da zahtijeva: utvrđenje povrede prava, prestanak povrede prava, naknadu imovinske štete, objavljivanje presudu o trošku tuženog, dok je članom 180. stav 1. istog Zakona predviđeno da povredu prava predstavlja iskorišćavanje bilo kog predmeta zaštite, uz upotrebu neovlašćeno umnoženih primjeraka tog predmeta zaštite, držanje u komercijalne svrhe primjeraka autorskog djela ili predmeta srodnog prava, ako držalac zna ili ima osnova da zna da je riječ o neovlašćeno proizvedenom primjerku, proizvodnja, uvoz, stavljanje u promet, prodaja, davanje u zakup, reklamiranje u cilju prodaje ili davanja u zakup ili držanja u komercijalne svrhe uređaja koji su prevashodno konstruisani, proizvedeni ili prilagođeni da omogućće ili olakšaju zaobilaženje bilo koje tehnološke mjere, nemaju drugačiju značajnu svrhu osim navedene. U smislu člana 180. stav 1. Zakona o autorskim i srodnim pravima izraz „informacija o pravima“, označava svaku informaciju koja potiče od nosioca prava i koja

identifikuje autorsko djelo ili predmet srodno-pravne zaštite autora, odnosno nosioca prava ili informaciju o uslovima korišćenja djela ili predmeta srodno-pravne zaštite, ili bilo koji broj ili šifru koje predstavlja takvu informaciju.

Prema navedenim zakonskim odredbama autor uživa autorsko pravnu zaštitu ukoliko dođe do povrede njegovog autorskog djela. Dakle, za građansko-pravnu zaštitu autorskog prava potrebno je da budu ispunjeni sledeći uslovi a to je: da je došlo do povrede autorskog prava iz Zakona, da postoji odgovornost za štetu, uzročna veza između radnje i odgovornog lica i nastale štete i da je autor pretrpio štetu povredom prava iskorišćavanja, ili da je njegovo moralno pravo povrijeđeno.

Tužilac je na ročištu za glavnu raspravu održanom dana 05.05.2011. godine, na pitanje suda da se jasno i precizno izjasni u čemu se sastoji povreda autorskog prava prilikom spominjanja u spornom tekstu da je „inicijator projekta valorizacije Filermose“ Aleksandar Bogdanović, kada se iz izvoda iz registra autorskih djela utvrđuje da je kao autorsko djelo zaštićen naziv „Hram Hrišćanog pomirenja“ izjavio da „Hram Hrišćanog pomirenja proizilazi iz interesa Cetinja, jer na desetine hiljada ljudi dolazi na hodočašće, a da je u Beogradu profesor Delić, jedan od idejnih tvoraca Hrama Svetog Save, napravio idejeni projekat za "Hram Hrišćanskog pomirenja" na Fruškoj gori 2003 godine, tri godine pošto je on dao ideju". Dakle, ni sam tužilac se nije mogao izjasniti jasno i precizno u čemu se sastoji povreda njegovog autorskog prava.

Polazeći od naprijed navedenog neosnovani su navodi tužioca da mu je povrijeđeno autorsko pravo time što je prvotuzena u spornom tekstu navela da je poslanik DPS-a i odbornik u Cetinjskom parlamentu Aleksandar Bogdanović, tvorac ideje „valorilacije ikone Filermose“. Ovo iz razloga što se u spornom tekstu Aleksandar Bogdanović ne pominje kao tvorac ideje „valorizacije ikone Filermose“, već kao incijator što se utvrđuje iz samog teksta što je prvotuzena kao novinar prenijela prilikom izvještavanja sa lokanog parlamenta. Tužilac je zaštitio autorsko pravo „Hram Hrišćanskog pomirenja“, što se utvrđuje iz izvoda iz registra autorskih djela, Autorske agencije D.O.O. „Herceg Novi“ br. 01-96-36 od 03.07.2007. godine, a ne „valorizaciju ikone Filermose“, što potvrđuje činjenicu da autorsko djelo tužioca u konkretnom slučaju nije povrijeđeno, budući da ne postoji istovjetnost između autorskog prava koje je tužilac zaštitio i spornog teksta. Takođe, se i u Biltenu Ministarstva turizma Republike Crne Gore i Turističke organizacije Crne Gore na strani 3. pod naslovom „Turistička valorilazacija ikone Bogorodice Filermose“ se navodi da su nosioci tog projekta Ministarstvo turizma Crne Gore, Turistička organizacija Crne Gore

i Narodni muzej Crne Gore, koji je dio realizacije segmenta razvoja kulturnog turizma u skladu sa „Master planom“.

Dakle, navodi tužioca u kojima ističe da je prvotuzena kao novinarka u svom članku istakla niz netačnih podataka, jer je zanemarila činjenicu da je tužilac u ranijem obraćanju medijima istakao potrebu za valorizaciju ikone Filermose“, te kao inicijatora ove radnje navela poslanika DPS-a i odbornika u Cetinjskom parlamentu Aleksanda Bogdanovića, su neosnovani, sa razloga što je prvotuzena kao novinar objavljenim člankom prenijela informacije koje je dobila na održanoj konferenciji za novinare, a osim toga uvidom u sami tekst se utvrđuje da se radi o kazivanju lica čije je ime navedeno, bez iznošenja ikakvih zaključaka, stavova ili tvrdnji.

Evropska konvencija o ljudskim pravima u članu 10. predviđa da svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu posjedovanja slobodnog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja. Po mišljenju ovog suda u konkretnom slučaju, a polazeći i od navedenog člana Konvencije, prvotuzena nije povrijedila autorsko pravo tužioca, budući da je kao novinar sporni tekst prenijela prilikom izvještavanja sa lokalnog parlamenta.

Prema članu 20. Zakona o medijima, ako medij objavi programski sadržaj kojim se narušava zakonom zaštićeni interes lica na koje se informacija odnosi, ili kojom se vrijeđa čast ili integritet pojedinca, iznose ili prenose neistiniti navodi o njegovom životu, znanju i sposobnostima, zainteresovano lice ima pravo na tužbu nadležnom sudu za naknadu štetu protiv autora i osnivača medija.

Imajući u vidu citiranu zakonsku odrebu kao i ono što proizilazi iz sadržine spisa predmeta, ovaj sud je mišljenja da u radnjama drugotuzenog nema protivpravnosti, jer su tuženi odnosno autor spornog teksta radili po Novinaskom kodeksu i Zakonu o medijima.

Naime, iz sadržine spornog teksta ne proizilazi da su objavljene netačne informacije. Ovo iz razloga što je, a što tužilac ne spori poslanik DPS-a i odbornik u Cetinjskom parlamentu Aleksandar Bogdanović kao inicijator projekta „valorizacija ikone Filermose“, istakao „da ne želi više da posjeća na profesional odnos kojim su se rukovodili prilikom izrade projektnog plana za adaptaciju pećine i činjenicu da će ona biti isključivo u vlasništvu Države“. Dakle, iz samog kazivanja Aleksandra Bogdanovića proizilazi da je u pitanju projektni plan čiji su nosioci Ministarstvo turizma Crne Gore, Turistička organizacija Crne Gore i Narodni muzej Crne Gore, kako to proizilazi iz Biltena Ministarstva turizma Crne Gore i Turističke organizacije Crne Gore broj 47. od novembra mjeseca 2005. godine

Kako je ovaj sud našao da nema povrede autorskog prava, to je tužbeni zahtjev koji se odnosi na naknadu štete, odbio kao neosnovan.

Ovaj sud je cijenio i ostale navode tužioca i dokaze, ali je našao da isti ne utiču na donošenje drugačije odluke u ovoj pravnoj stvari.

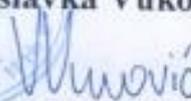
Sa izloženog odlučeno je kao u izreci ove presude.

Tuženi su uspjeli u sporu, pa je tužilac na osnovu člana 152. stav 1. u vezi člana 161. ZPP-a obavezan da tuženima naknadi troškove postupka u ukupnom iznosu od 450,00€, a isti se odnose na sastav odgovora na tužbu u iznosu od 75,00€ i za zastupanje tuženih putem advokata na tri održana ročišta u iznosu od po 75,00€, koji troškovi su uvećani za 50 % shodno članu 11 Advokatske tarife Crne Gore ("Sl.list RCG", broj 12/05).

OSNOVNI SUD U CETINJU

Dana 21.06.2011.godine.

S U D I J A
Vojislavka Vuković

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba
Višem sudu u Podgorici, u roku od 15 dana
od dana prijema iste, preko ovog suda, u dovoljnom
broju primjeraka za sud i protivnu stranu.